

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu
(art. 179 alin. (2) și art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-409/2024
Nr. PIGD 1-16225850-01-Ira-29032024)*

Recursuri inadmisibile; Aprecierea probelor nu este irațională; Exercițarea unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar, fără a cauza prejudiciu material în proporții mari, reprezintă contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional.

16 iulie 2026

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Prima instanță: Ina Dutca

Instanța de apel: Elena Cobzac, Ludmila Ouș, Stelian Teleucă, Silvia Vrabii, Alexandru Gafton Alexandru Spoială, Igor Mânăscuță, Oxana Robu, Marcel Juganari.

Instanța de recurs: Petru Ursache, Nadejda Tom, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Anatolie Țurcan, Victor Boico, Iurie Diaconu, Ion Guzun.

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte,*

Leonid Chirtoacă,

Alexandru Negru, *judecători,*

constată următoarele:

PARTEA INTRODUCATIVĂ

1. Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu s-au născut în anul 1967, 1970 și, respectiv, 1970, în r. Căușeni, mun. Bender și, respectiv, r-nul Sîngerei. Ei au fost învinuiți de violarea domiciliului săvârșită de două sau mai multe persoane (art. 179 alin. (2) Cod penal) și de samavolnicie soldată cu daune în proporții deosebit de mari (art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal). Ei au fost apărați de avocații Grigore Botnaru, Alla Pelevaniuc și Vasile Gonciar.

2. Boris Guțu, Simion Racu, Pavel Burduniuc, Anatolie Vareaghin și Valeriu Chirița au fost învinuiți de complicitate la violarea domiciliului (art. 42 alin. (2), art. 179 alin. (2) Cod penal). Acuzația respectivă nu este obiectul recursurilor.

3. În prima instanță, cauza a fost examinată în procedură generală. Prin sentință, Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș, Boris Gîrbu, Boris Guțu, Simion Racu, Pavel Burduniuc, Anatolie Vareaghin și Valeriu Chirița au fost achitați. Procesul penal în privința lui Anatolie Tîrsina a fost încetat ca urmare a decesului.

4. Procurorul Ghenadie Homîțchi a declarat apel și a solicitat condamnarea inculpaților. Cauza a fost examinată anterior de trei ori de Curtea de Apel Chișinău și de Curtea Supremă de Justiție. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 ianuarie 2018, soluția referitoare la art. 179 alin. (2) Cod penal a rămas definitivă, cauza continuând exclusiv în partea art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal. Ulterior, Curtea de Apel Chișinău a reținut de două ori că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional. Prima decizie a fost casată de Curtea Supremă de Justiție la 28 iunie 2021, iar prin ultima decizie instanța de apel a menținut aceeași încadrare juridică și a încetat procesul contravențional ca urmare a expirării termenului de prescripție.

5. Recursuri au declarat procurorul Ghenadie Homîțchi, avocații Grigore Botnaru, Alla Pelevaniuc și Vasile Gonciar, precum și inculpații Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu. Procurorul solicită trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, iar apărarea solicită menținerea sentinței.

6. Urmărirea penală a fost desfășurată în perioada 01 octombrie 2010 – 22 decembrie 2011. Prima instanță a examinat cauza în perioada 03 mai 2012 – 09 martie 2016. Instanța de apel a examinat cauza în perioadele 21 aprilie 2016 – 12 iunie 2017, 02 martie 2018 – 13 iulie 2020 și 06 august 2021 – 15 noiembrie

2023. Instanța de recurs a examinat cauza în perioadele 03 august 2017 – 23 ianuarie 2018, 01 aprilie – 21 mai 2019 și 02 noiembrie 2020 – 28 iunie 2021. La 28 martie 2024, cauza a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție.

ÎN FAPT

a. Învinuirea

7. Anatolie Bîzgu, conducător al Asociației Obștești „Mișcarea Refugiaților Transnistreni”, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu, membri ai acesteia, împreună cu Valeriu Chirița, Boris Guțu, Simion Racu, Pavel Burduniuc, Anatolie Vareaghin și Anatolie Tîrsina, au fost învinuiți că, sub pretextul asigurării cu spațiu locativ a persoanelor strămutate din raioanele de est ale Republicii Moldova, la 26 august 2010, au pătruns fără consimțământul proprietarilor în apartamentele nr. 48 și nr. 104 din bd. Mircea cel Bătrân nr. 5/3, mun. Chișinău, au schimbat lacătele de la ușile acestora și au refuzat să părăsească locuințele la cererea proprietarilor, amenințând persoanele aflate în apartamente cu aplicarea violenței. Lui Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu li s-a imputat suplimentar că, exercitând în mod arbitrar un pretins drept la spațiu locativ, ei au ocupat samavolnic aceste apartamente, au scos bunurile proprietarilor și le-au transportat în subsolul imobilului nr. 11/3 din str. Ginta Latină, respectiv în subsolul imobilului nr. 21/5 din str. Nicolae Milescu Spătarul, mun. Chișinău, lipsindu-i pe proprietari de posibilitatea de a dispune de bunurile lor și de a folosi locuințele. Prin aceste acțiuni, Profira Vlaicu ar fi fost lipsită de posibilitatea de a dispune de bunurile sale în valoare de 103.973 de lei și de a folosi locuința evaluată la 339.418 lei, iar Sergiu Barcari ar fi fost lipsit de posibilitatea de a folosi locuința evaluată la 300.000 de lei. Acțiunile lui Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu au fost încadrate în baza art. 179 alin. (2) și art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, iar cele ale lui Valeriu Chirița, Boris Guțu, Simion Racu, Pavel Burduniuc și Anatolie Vareaghin în baza art. 42 alin. (2) și art. 179 alin. (2) Cod penal.

b. Acțiunile procesuale și probele

8. La 27 august 2010, Sergiu Barcari a sesizat CPS Ciocana despre ocuparea fără drept a apartamentului nr. 104 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3, mun. Chișinău. În baza plângerii, la 01 octombrie 2010 a fost pornită cauza penală nr. 2010481414 în temeiul art. 193 Cod penal (vol. I, f.d. 1, 19–30). La 16 noiembrie 2010, în baza plângerii depuse de Profira Vlaicu privind ocuparea apartamentului nr. 48 din același imobil, a fost pornită cauza penală nr. 2010990374 în temeiul art. 193 Cod penal (vol. I, f.d. 219, 241; vol. IV, f.d. 116). La 06, 16 ianuarie și la 08 februarie 2011, Maria Vlaicu-Vîlcu a solicitat tragerea la răspundere penală a persoanelor implicate în ocuparea apartamentului nr. 48 (vol. II, f.d. 61; vol. III, f.d. 63, 209).

9. La 13 ianuarie 2011, au fost pornite cauzele penale nr. 2011990019 și nr. 2011990020 în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, privind pătrunderea și

rămânerea ilegală în domiciliile Profirei Vlaicu și lui Sergiu Barcari. Prin ordonanța din 03 februarie 2011, ele au fost conexe la cauza penală nr. 2010481414 (vol. I, f.d. 2–3, 148; vol. II, f.d. 58). La 16 martie 2011, a fost pornită cauza penală nr. 2011990077 în baza art. 179 alin. (2) Cod penal (vol. III, f.d. 207), iar la 26 mai 2011 - cauza penală nr. 2011990166 în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal (vol. IV, f.d. 113). Ambele au fost conexe la cauza penală nr. 2010481414 la 31 mai 2011 (vol. IV, f.d. 11, 130).

10. La 26 mai 2011, Profira Vlaicu și Sergiu Barcari au fost recunoscuți în calitate de părți vătămate și părți civile, solicitând repararea prejudiciilor de 339.418 de lei și, respectiv, 300.000 de lei (vol. IV, f.d. 128, 134). La 31 mai 2011, au fost disjuse materialele privind Boris Guțu, Anatolie Vareaghin, Pavel Burduniuc și Simion Racu, fiind formată cauza penală nr. 2011990170 (vol. IV, f.d. 101–112). Prin ordonanța din 29 noiembrie 2011, aceasta a fost reconexată la cauza penală nr. 2010481414 (vol. VIII, f.d. 327–339), iar la 02 decembrie 2011 au fost disjuse materialele privind Valeriu Chirița și persoane neidentificate, fiind formată cauza penală nr. 2011990388 (vol. IX, f.d. 15).

11. Prin procesul-verbal de examinare a documentelor din 11 noiembrie 2010 și răspunsul Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău s-a constatat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 14/22 din 22 decembrie 2009, apartamentul nr. 104 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3 a fost repartizat lui Sergiu și Valentin Barcari, iar la 05 februarie 2010 le-a fost eliberat ordinul de repartiție nr. 013373. La 07 decembrie 2010, a fost încheiat contractul de privatizare, iar la 17 decembrie 2010 dreptul de proprietate asupra apartamentului a fost înregistrat pe numele lui Sergiu și Valentin Barcari (vol. I, f.d. 70–72, 138, 166–168).

12. Prin procesul-verbal din 14 martie 2011 de examinare a documentelor ridicate de la Maria Vlaicu-Vîlcu s-a constatat că apartamentul nr. 48 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3 a fost repartizat inițial lui Mihai Vlaicu prin ordinul de repartiție nr. 01160 din 29 octombrie 1993. Prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 octombrie 2008 a fost recunoscut dreptul de folosință a lui Ion Vlaicu și Profira Vlaicu asupra apartamentului, iar prin dispoziția Preturii sectorului Ciocana din 11 august 2009 aceștia au fost incluși în contractul de închiriere. La 30 noiembrie 2010, Ion Vlaicu și Profira Vlaicu au dobândit dreptul de proprietate asupra apartamentului, care a fost înregistrat la 01 decembrie 2010. Tabelul nominal al locatarilor confirmă domicilierea lui Ion Vlaicu și Profira Vlaicu în acest apartament. Potrivit informației Bursei Imobiliare „LARA”, valoarea de piață a apartamentului la 26 august 2010 era estimată între 370.000 și 385.000 lei (vol. II, f.d. 74, 77–81; vol. XIX, f.d. 45).

13. Prin ordonanța din 23 martie 2011, Maria Vlaicu-Vîlcu a fost recunoscută în calitate de reprezentant al părții vătămate Profira Vlaicu. În aceeași zi, aceasta a prezentat un inventar al bunurilor pretins dispărute din apartamentul nr. 48 și a evaluat prejudiciul material la suma de 69.218 de lei. În baza acestui calcul, în

numele Profirei Vlaicu a fost înaintată o acțiune civilă pentru repararea prejudiciului material în aceeași sumă, iar prin ordonanța din aceeași dată Profira Vlaicu a fost recunoscută în calitate de parte civilă. La 26 septembrie 2011, Maria Vlaicu-Vîlcu a fost recunoscută în calitate de parte vătămată pentru bunurile sale aflate în apartament. La 09 noiembrie 2011, după completarea listei bunurilor pretins dispărute, aceasta a fost recunoscută în calitate de parte civilă, fiind reținut un prejudiciu material total de 103.973 de lei (vol. VII, f.d. 76, 78, 80–84; vol. VIII, f.d. 72, 74–76, 121–123).

14. La 15 noiembrie 2010, au fost identificate în subsolurile imobilelor din str. Ginta Latină nr. 11/3 și str. Nicolae Milescu Spătarul nr. 21/5 bunuri provenite din apartamentele nr. 48 și nr. 104 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3. Potrivit rapoartelor întocmite la 29 decembrie 2010 de inspectorii SPC ai CPS Ciocana, Artiom Dicusar și Mihail Cenușa, în apartamentul nr. 48 locuia Anatolie Tîrsina, iar în apartamentul nr. 104 locuia Boris Gîrbu. Bunurile scoase din apartamentul lui Sergiu Barcari au fost amplasate în subsolul blocului din str. Nicolae Milescu Spătarul nr. 21/5. Anatolie Tîrsina a declarat că locuiește în apartamentul nr. 48 din același bloc. Potrivit raportului de expertiză dactiloscopică din 09 martie 2011, urma papilară ridicată de pe un obiect depistat în subsolul imobilului nr. 11/3 din str. Ginta Latină a fost creată de degetul mijlociu al mâinii drepte a lui Anatolie Starîș. Prin ordonanța din 05 ianuarie 2011, Profirei Vlaicu i-au fost restituite pentru păstrare un set de mobilă de bucătărie, un set de mobilă de perete, un frigider, un pat-divan, o fereastră din termopan, un cuier, un pled și un covoraș, iar prin ordonanța din 03 decembrie 2011 lui Sergiu Barcari i-au fost restituite o canapea, o masă, două dulapuri, un set de mobilă de bucătărie și un lavoar (vol. I, f.d. 75–90, 134; vol. II, f.d. 21–28, 38–39, 223–225).

15. Potrivit proceselor-verbale de recunoaștere a persoanei din 15 noiembrie 2010, martorii Alexandru Slavenco și Olesea Slavenco l-au recunoscut pe Anatolie Bîzgu dintre persoanele prezentate spre recunoaștere, indicând că acesta se afla printre persoanele care a ocupat apartamentul nr. 104 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3 (vol. I, f.d. 126–129).

16. Prin procesul-verbal din 22 martie 2011 de examinare a informației privind convorbirile telefonice ale abonaților Anatolie Bîzgu (nr. 079...238), Anatolie Vareaghin (nr. 079...021) și Anatolie Starîș (nr. 079...916), ridicate în baza încheierii Judecătoriei Centru din 03 februarie 2011, s-a constatat existența unor contacte telefonice între aceștia și Valeriu Chirița (nr. 069...837), Boris Guțu (nr. 068...516), Pavel Burduniuc (nr. 068...001) și Boris Gîrbu (nr. 069...178) în zilele de 25 și 26 august 2010 (vol. VII, f.d. 13–14).

17. Partea vătămată Sergiu Barcari a declarat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău și ordinul de repartiție, apartamentul nr. 104 i-a fost repartizat lui și fratelui său, însă la 26 august 2010 ei nu erau încă proprietari. În ziua incidentului, el nu se afla la fața locului, iar despre ocuparea apartamentului a aflat de la chiriașul Alexandru Slavenco. Ulterior, el a constatat că lacătul

fusesse schimbat și a depus plângere la poliție. El nu poate confirma cine a pătruns în apartament, a schimbat lacătul și a scos bunurile. În apartament se aflau un frigider, două canapele, un dulap, o servanță și mobilier de bucătărie, bunuri vechi rămase în mare parte de la ocupanta anterioară, care au fost depistate ulterior în subsolul imobilului din str. Nicolae Milescu-Spătarul 21/5, cu excepția frigiderului. El a declarat că Boris Gîrbu ocupa apartamentul, iar Anatolie Bîzgu îi spunea că nu va putea folosi locuința. El l-a considerat pe Anatolie Bîzgu organizatorul ocupării apartamentului, însă a recunoscut că această concluzie se baza și pe informații primite de la alte persoane, inclusiv de la fosta sa soție. El a solicitat restituirea apartamentului și repararea prejudiciului, estimând pretențiile materiale la aproximativ 300.000 de lei. (f.d. 214–219, vol. X; f.d. 14–18, 41–45, 102–122, vol. XIII). Sergiu Barcari a fost reprezentat în instanța de apel de avocatul Natalia Culeac-Reul în baza mandatului din 08 iunie 2018. Prin cererea depusă la aceeași dată, acesta a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, indicând că bunurile din apartament i-au fost restituite, apartamentul a fost înstrăinat, nu mai are pretenții materiale sau morale față de inculpați și nu dorește tragerea acestora la răspundere penală (f.d. 79–82, vol. XVIII). În cadrul celei de-a treia rejudecări a cauzei în instanța de apel, procurorul a insistat în repetate rânduri asupra audierii lui Sergiu Barcari, însă prezența acestuia nu a putut fi asigurată. În ședința din 30 iunie 2023, avocatul Natalia Culeac-Reul a reiterat poziția exprimată de clientul său și a solicitat respingerea apelului procurorului. Inculpații și apărătorii acestora au susținut examinarea cauzei în lipsa lui Sergiu Barcari, iar instanța de apel a dispus continuarea examinării cauzei în absența acestuia (f.d. 84–87, vol. XX).

18. Partea vătămată Profira Vlaicu a declarat că locuia în apartamentul nr. 48 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3. La 26 august 2010, ea nu era prezentă la fața locului, iar despre pătrunderea unor persoane în locuință a aflat de la fiica sa, Maria Vlaicu-Vîlcu, care i-a spus că în apartament se aflau aproximativ 20 de persoane, printre care și Anatolie Bîzgu. Câteva zile mai târziu, ea a constatat că ușa fusese înlocuită, iar bunurile din apartament erau scoase și puse în saci. Ea i-a văzut pe Anatolie Starîș și Pavel Burduniuc în apartament, iar ulterior i-a observat pe Anatolie Bîzgu, Valeriu Chirița, Simion Racu, Pavel Burduniuc, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu descărcând mobilier provenit din locuință, Anatolie Bîzgu participând personal la descărcarea bunurilor. În apartament se aflau mobilier, electrocasnice, haine, veselă, 4.000 de lei și 2.800 de euro. Bunurile au fost transportate ulterior în subsolul unui alt imobil. Ea nu a fost prezentă la pătrunderea în apartament și nu poate indica cine a intrat în locuință sau a schimbat ușa. După ocuparea apartamentului, ea a înaintat acțiuni de evacuare a persoanelor care locuiau acolo, inclusiv a lui Anatolie Starîș și Anatolie Tîrsina, și a sesizat poliția. În apel, ea a precizat că nu mai are pretenții materiale față de inculpați (f.d. 70–79, vol. XIII). În cadrul celei de-a treia rejudecări a cauzei în instanța de apel, s-a constatat decesul părții vătămate Profira Vlaicu, survenit la 23 martie 2022. După anexarea certificatului de deces

la dosar, cu acordul inculpaților și al apărătorilor acestora, instanța de apel a dispus continuarea examinării cauzei în lipsa acesteia (f.d. 57-62, vol. XX)

19. Partea vătămată Maria Vlaicu-Vîlcu a declarat că apartamentul nr. 48 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3 fusese repartizat familiei sale în calitate de persoane strămutate. Drepturile asupra acestuia au fost recunoscute prin hotărâre judecătorească, iar la data incidentului procedura de privatizare era în curs. La 26 august 2010, Nicolai Codiță, care efectua lucrări de reparație în apartament, a informat-o că un grup de persoane necunoscute încerca să pătrundă în locuință. Ajunsă la fața locului împreună cu mama și fiul său, ea i-a văzut în apartament pe Anatolie Bîzgu și Anatolie Starîș, iar pe Pavel Burduniuc în pragul locuinței. Ea a susținut că Anatolie Bîzgu i-a smuls un săculeț, a împins-o, i-a luat telefonul și, împreună cu alte persoane, a introdus-o în lift, iar Valeriu Chirița a amenințat-o. În apartament se afla mobilier, electrocasnice, haine, veselă, aproximativ 2.700 de euro care îi aparțineau și 4.000–4.500 de lei ai mamei sale. La sfârșitul lunii septembrie 2010, ea i-a văzut pe Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș, Pavel Burduniuc, Valeriu Chirița și Simion Racu transportând mobilierul din apartament în subsolul blocului din str. Ginta Latină 11/3. Anatolie Bîzgu coordona aceste acțiuni și a participat personal la descărcarea bunurilor. Ulterior, ea a constatat că bunurile familiei nu se mai aflau în apartament, iar Anatolie Starîș și apoi Anatolie Tîrsina susțineau că locuiesc acolo. Ea a afirmat că Anatolie Bîzgu a organizat ocuparea apartamentului și evacuarea bunurilor, iar pe Boris Gîrbu l-a văzut printre persoanele prezente, fără ca acesta să fi exercitat violențe asupra sa (f.d. 131–146, vol. XIII).

20. Martorii Mihai Vîlcu și Marius Vîlcu au declarat că, la 26 august 2010, au aflat că un grup de persoane a pătruns în apartamentul nr. 48 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3 și s-au deplasat la fața locului. Ei i-au văzut pe Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș, Pavel Burduniuc și Valeriu Chirița printre persoanele prezente. Potrivit declarațiilor lor, persoanele care efectuau reparații au fost alungate, ușa apartamentului a fost schimbată, iar în locuință se aflau mobilier și alte bunuri. Ulterior, au văzut mobilierul provenit din apartament depozitat în subsolul blocului din str. Ginta Latină 11/3, iar Marius Vîlcu i-a observat la fața locului pe Anatolie Bîzgu și Valeriu Chirița. Marius Vîlcu a susținut că Anatolie Bîzgu o împingea pe Maria Vlaicu-Vîlcu spre lift, iar când a încercat să filmeze incidentul, o persoană necunoscută i-a luat telefonul și l-a împins pe scări. Mihai Vîlcu a relatat că, după ce i-a cerut lui Anatolie Tîrsina să părăsească apartamentul, acesta l-a chemat pe Anatolie Bîzgu, care a venit cu mai multe persoane și l-a alungat din locuință. Marius Vîlcu a precizat că nu l-a văzut pe Valeriu Chirița exercitând violențe sau participând la descărcarea mobilierului (f.d.88-89, 199–202, vol. XIII).

21. Martora Maria Barcari a declarat că apartamentul nr. 104 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3 fusese repartizat fostului său soț, Sergiu Barcari, și fratelui acestuia. La 26 august 2010, chiriașii au informat-o că persoane necunoscute au

pătruns în locuință și îi obligă să o părăsească. Ea a precizat că nu a văzut cine a deteriorat sau a schimbat ușa, nu a asistat la exercitarea unor violențe ori amenințări și nu i-a văzut pe Anatolie Bîzgu sau pe ceilalți inculpați pătrunzând în apartament ori scoțând bunurile. Ulterior, ea a ridicat din subsol o parte din bunurile provenite din apartament, după ce Anatolie Vareaghin i-a comunicat că acestea se află acolo. Anterior ea a participat la executarea hotărârii de evacuare a Ludmilei Becciu din același apartament, când accesul în locuință a fost obținut prin deschiderea forțată a ușii. În cererea din 27 august 2010, ea a indicat că nu a asistat nemijlocit la incident și nu cunoaște circumstanțele producerii acestuia (f.d. 18-20,39-40, 185-186, vol. XIII).

22. Martorii Dinu Florea, Iurie Crudu, Valeriu Tălmăci și Valeriu Tâmpei, colaboratori ai poliției, au declarat că au intervenit la conflictul produs în blocul din bd. Mircea cel Bătrân 5/3, unde mai multe persoane contestau legalitatea atribuirii unor apartamente și susțineau că acestea trebuiau acordate participanților la conflictul armat din regiunea transnistreană. Dinu Florea l-a observat pe Anatolie Bîzgu în coridor, iar într-unul dintre apartamente se afla un bărbat care afirma că este invalid de război și nu are unde locui. Iurie Crudu a declarat că în coridor se aflau aproximativ șapte persoane, iar în apartament două-trei persoane, fără a le putea identifica. Anatolie Starîș susținea că va ocupa locuința. Valeriu Tălmăci a declarat că, în cadrul unei percheziții, ușa unui apartament încuiat a fost descuiată de o persoană chemată de organul de urmărire penală, iar în interior nu se afla nimeni, ci doar o saltea gonflabilă. Valeriu Tâmpei a precizat că ușa și lacătul nu prezentau deteriorări și că nu a văzut pe nimeni forțând ușa sau instalându-se cu traiul în apartament. Martorii nu au relatat despre agresiuni fizice, persoane cu urme de violență, răpirea ori deposedarea cuiva de bunuri. Dinu Florea a declarat că nu a văzut pe nimeni scoțând bunuri din apartament, iar niciunul dintre martori nu a confirmat evacuarea, transportarea sau însușirea bunurilor din locuințe și nici nu a observat inculpații pătrunzând în apartamente, schimbând lacătele sau refuzând să părăsească imobilele la cererea persoanelor îndreptățite (f.d. 60–64, 187–188, 189–191, vol. XIII).

23. Martorii Alexandru Slavenco și Olesea Slavenco au declarat că locuiau împreună cu familia în apartamentul nr. 104 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3 în baza unei înțelegeri cu Maria Barcari. La sfârșitul lunii august 2010, ei au constatat că în apartament se aflau mai multe persoane necunoscute care le-au comunicat că nu mai au dreptul să locuiască acolo și că trebuie să elibereze locuința. Ei au declarat că lacătul ușii era deteriorat sau lipsea, însă nu au văzut cine l-a deteriorat și nici cum s-a pătruns în apartament. Alexandru Slavenco a precizat că persoanele aflate în locuință nu au manifestat agresivitate și nu s-au implicat în acte de violență, iar el nu poate spune dacă vreunul dintre inculpați se afla în interior, menționând doar că Anatolie Bîzgu filma cu o cameră video. Soții Slavenco și-au adunat bunurile și au părăsit apartamentul, unele dintre persoanele prezente ajutându-i să scoată mobilierul și celelalte lucruri. Olesea Slavenco a

declarat că persoanele prezente s-au prezentat drept membri ai organizației veteranilor conflictului armat și susțineau că apartamentul trebuia atribuit altor persoane. Ea l-a recunoscut pe Pavel Burduniuc, despre care a afirmat că a participat la scoaterea mobilierului. Martorii au mai declarat că în apartament se aflau atât bunurile lor, cât și bunuri ale proprietarilor locuinței și că nu au fost agresați fizic (f.d. 123–126, vol. XIII; f.d. 10–13, vol. XIV).

24. Martorii Marcel Rotari, Liudmila Gurinovici, Vasile Chetruș, Serghei Bătrîncea, Nicolae Hranovschi, Lilia Popova, Lilia Fugari, Ghenadie Stengaci și Valentin Gamarț au declarat că apartamentele nr. 48 și nr. 104 au fost locuite, în cea mai mare parte a timpului, de chiriași și alte persoane decât titularii actelor locative, aceștia fiind văzuți rar sau deloc în locuințe (f.d. 203–204, vol. XIII; f.d. 14, 24–26, 30–31, 48–49, 57–58, 113–115 vol. XIV).

25. Martorii Ludmila Becciu și Semion Gamarț au făcut declarații referitoare la istoricul apartamentului nr. 104. Ludmila Becciu a declarat că a locuit în apartament până în anii 2008–2009, când i-a fost repartizată o altă locuință, iar Maria Barcari s-a instalat înainte ca ea să își ridice toate bunurile, o parte dintre acestea rămânând în apartament. Ea a precizat că în locuință au rămas bucătăria, dulapuri, ușa metalică și alte bunuri. Semion Gamarț, vecin al apartamentului din anul 1993, a declarat că, după plecarea Ludmilei Becciu, apartamentul era încuiat cu un lacăt, iar peste câteva zile a văzut-o pe Maria Barcari intrând în locuință și afirmând că a primit apartamentul. El nu cunoaște cine a schimbat lacătul și nu a observat conflicte legate de apartament în august 2010 (f.d. 15–16, 34, vol. XIV).

26. Martorul Leonid Caraianu, președinte al APLP 54/369, a declarat că, în evidențele asociației, apartamentul nr. 48 figura pe numele lui Profira Vlaicu și Ion Vîlcu, iar apartamentul nr. 104 pe numele lui Sergiu și Valentin Barcari, în baza bonurilor de repartiție. El nu i-a văzut niciodată locuind în aceste apartamente și că în ambele locuințe au fost constatate persoane necunoscute, consemnate în acte ca locatari sau chiriași. În anul 2010, în ambele apartamente exista consum de servicii comunale și că, înainte de repartizarea apartamentului nr. 104, acolo locuia Ludmila Becciu (f.d. 189–191, vol. XIII).

27. Martorii Viorica Iurescu, Valeriu Zubcu, Gheorghe Canțîr, Matrona Machedon, Ion Novac, Mihail Roșea și Tudor Ceban au declarat că Profira Vlaicu, Ion Vîlcu și Sergiu Barcari locuiau în mod obișnuit în satele Meleşeni, Sălcuța și, respectiv, Corjova, unde erau văzuți frecvent. Viorica Iurescu a declarat că, la solicitarea lui Anatolie Bîzgu, a confirmat în scris că Profira Vlaicu locuia de mulți ani în satul Meleşeni și figura în evidențele fiscale cu casă de locuit. Ea a precizat că nu a fost de acord cu rectificarea emisă ulterior la solicitarea Mariei Vlaicu-Vîlcu, întrucât Profira Vlaicu continua să locuiască în localitate, chiar dacă își radiase anterior viza de reședință (f.d. 17, 22, 149–152, 154–163, vol. XIV).

28. Martorul Veaceslav Platonov, locatar al imobilului din str. Nicolae Milescu-Spătarul 21/5, a declarat la urmărirea penală că, în septembrie 2010, a

văzut un autocamion alb de tip „Mercedes” oprind în fața blocului, din care au coborât 4–5 persoane care o căutau pe Maria din apartamentul nr. 5 pentru a-i transmite bunurile. Întrucât aceasta nu a fost găsită, persoanele respective au descărcat mobilierul în subsolul blocului. El îl cunoștea pe unul dintre aceștia, pe nume Boris, participant la conflictul de pe Nistru, și că mai cunoștea o persoană despre care știa că participase la ocuparea apartamentului din bd. Mircea cel Bătrân 5/3. Ulterior, Maria i-a comunicat că nu intenționează să ridice bunurile deoarece acestea aparțin soțului său (f.d. 133, vol. I). Fiind audiat în ședința de judecată, martorul a declarat că nu-și amintește dacă în anul 2010 a fost depozitat mobilier în subsol, precizând că, din cauza contuziei și a problemelor de sănătate, nu își amintește multe dintre împrejurările din acea perioadă (f.d. 216, vol. XIII).

29. Martorii Ion Caraman și Alexei Cîrlig, membri ai organizațiilor veteranilor conflictului armat din regiunea transnistreană, au declarat că au fost prezenți la conflictul din 26 august 2010 privind apartamentul nr. 48 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3. Ei au afirmat că ușa apartamentului era deschisă și nu prezenta urme de deteriorare, iar în interior se aflau chiriași care își adunau bunurile și părăseau locuința. Ion Caraman i-a observat pe Anatolie Bîzgu, Boris Gîrbu, Boris Guțu și Valeriu Chirița la fața locului și a declarat că discuțiile vizau legalitatea atribuirii apartamentului. El a precizat că nu a văzut persoane agresate, veterani pătrunzând în apartament sau scoțând bunuri din acesta. Alexei Cîrlig a declarat că l-a văzut pe Anatolie Bîzgu discutând cu un colaborator al poliției și doi tineri părăsind apartamentul cu bagaje. Ambii martori au afirmat că nu au observat acte de violență (f.d. 28–29, 50–52, vol. XIV).

30. Inculpatul Anatolie Bîzgu nu și-a recunoscut vina. El a declarat că, la 26 august 2010, s-a aflat la bd. Mircea cel Bătrân 5/3 la solicitarea veteranilor conflictului armat din regiunea transnistreană, care reclamau că unele apartamente repartizate veteranilor și refugiaților erau ocupate de chiriași. Scopul prezenței lui a fost verificarea acestor informații. La fața locului se aflau deja colaboratori ai poliției și numeroase persoane. El nu a pătruns în apartamentele nr. 48 și nr. 104, nu a spart uși, nu a schimbat lacăte, nu a evacuat persoane, nu a aplicat violență și nu a participat la scoaterea bunurilor. În apartamentul nr. 48 locuiau chiriașii Codiță, care au deschis benevol ușa și au oferit explicații poliției, iar Profira Vlaicu, Maria Vlaicu-Vîlcu și Sergiu Barcari nu locuiau în apartamente. La data incidentului, apartamentele aparțineau municipiului Chișinău. El nu cunoaște unde au fost transportate bunurile. Boris Gîrbu nu a schimbat lacătele, Simion Racu nu a fost prezent la fața locului, iar Sergiu Barcari a înstrăinat ulterior apartamentul nr. 104 (f.d. 306–308, vol. VIII; f.d. 35–40, vol. VIII; f.d. 197–201, vol. XIV; f.d. 90, vol. XX).

31. Inculpatul Boris Gîrbu nu și-a recunoscut vinovăția. La urmărirea penală, el a declarat că este veteran al conflictului armat din regiunea transnistreană, nu avea locuință și intenționa să se stabilească în apartamentul nr. 104 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3, întrucât considera că acesta aparținea Primăriei

municipiului Chișinău. La 26 august 2010, el le-a comunicat persoanelor aflate în apartament că trebuie să elibereze locuința și că, circa două luni mai târziu, a transportat mobilierul din apartament în subsolul blocului în care locuia soția titularului bonului de repartitie (f.d. 145–146, 183, vol. I; f.d. 94, vol. II; f.d. 175, vol. III; f.d. 47–48, vol. V). În instanță, el a declarat că s-a deplasat la bloc după ce a aflat că unele apartamente repartizate veteranilor erau date în chirie. El nu a pătruns în apartament, nu a aplicat violență, nu a amenințat pe nimeni, nu a participat la evacuarea persoanelor sau la scoaterea bunurilor și nu a locuit niciodată acolo. Ușa apartamentului era încuiată și nedeteriorată, locatară a deschis-o singură, iar ulterior el a schimbat lacătul ușii cu acordul lui Sergiu Barcari. Apartamentul se afla în litigiu, iar Sergiu Barcari nu era proprietarul acestuia (f.d. 212–216, vol. XIV, f.d. 89, vol. XX).

32. Inculpatul Anatolie Starîș nu și-a recunoscut vinovăția. La urmărirea penală a refuzat să facă declarații și să semneze actele procesuale (f.d. 206, vol. I; f.d. 114, vol. II; f.d. 205–206, vol. III). În instanță, a declarat că, în ziua incidentului, s-a aflat în apropierea blocului din bd. Mircea cel Bătrân 5/3, unde a observat mai multe persoane și echipaje de poliție. El a urcat la etajul 5, unde se afla apartamentul nr. 48, după ce a aflat că acesta era ocupat de chiriași, deși numeroși veterani ai conflictului armat din regiunea transnistreană nu dispuneau de locuințe. La fața locului nu au avut loc acte de violență, iar Anatolie Bîzgu le explica veteranilor că nu are atribuții în repartizarea locuințelor. El a susținut că un polițist l-a invitat în apartament pentru a da explicații și că și-a exprimat acordul de a locui acolo, însă nu s-a instalat niciodată în locuință. El a negat că ar fi participat la evacuarea persoanelor, scoaterea bunurilor, transportarea mobilierului sau ocuparea apartamentului. El a văzut un conflict verbal între Maria Vlaicu-Vîlcu și Anatolie Bîzgu, în care au intervenit polițiștii. În apel, și-a menținut integral declarațiile (f. d. 208–211, vol. XIV; f.d. 65, vol. XX).

33. Inculpații Anatolie Tîrsina, Pavel Burduniuc, Boris Guțu, Anatolie Vareaghin, Valeriu Chirița și Simion Racu nu și-au recunoscut vinovăția. La urmărirea penală, Anatolie Tîrsina, Pavel Burduniuc și Boris Guțu au refuzat să facă declarații, Anatolie Vareaghin a declarat că nu este de acord cu învinuirea, iar Simion Racu a negat participarea la evenimentele imputate și transportarea bunurilor din apartamente (f.d. 125, vol. II; f.d. 216, vol. III; f.d. 38–39, vol. IV; f.d. 177–178, vol. I; f.d. 89–90, vol. II; f.d. 27, vol. IV; f.d. 200–201, vol. I; f.d. 110–111, vol. II; f.d. 15, vol. IV; f.d. 212–213, vol. I; f.d. 20–21, vol. IV; f.d. 193–194, vol. I; f.d. 104–105, vol. II; f.d. 32, vol. IV). În instanța de fond, procesul penal în privința lui Anatolie Tîrsina a încetat ca urmare a decesului acestuia. Pavel Burduniuc, Boris Guțu, Anatolie Vareaghin, Valeriu Chirița și Simion Racu au declarat că au ajuns la blocul din bd. Mircea cel Bătrân 5/3 după ce au aflat despre conflictul privind repartizarea locuințelor destinate veteranilor și refugiaților. Ei au susținut că la fața locului erau deja colaboratori ai poliției și alte persoane și au negat că ar fi pătruns în apartamente, ar fi spart uși, schimbat lacăte, aplicat violențe, evacuat persoane sau transportat bunuri. Ei nu au avut o

înțelegere prealabilă și nu urmăreau ocuparea apartamentelor. Unii dintre ei au afirmat că au observat doar un conflict verbal între Maria Vlaicu-Vîlcu și Anatolie Bîzgu, aplanat de polițiști, iar Simion Racu a susținut că nu s-a aflat la locul incidentului. În apel, aceștia au refuzat să facă declarații și să răspundă la întrebări, invocând dreptul la tăcere (f.d. 193–196, 217–225, vol. XIV).

c. Sentința

34. Prin [sentința](#) Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, din 09 martie 2016:

Numele și prenumele	Infrațiunea	Soluția
Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș, Boris Gîrbu	art. 179 alin. (2) și art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal	achitați pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii
Boris Guțu, Anatolie Vareaghin, Simion Racu, Pavel Burduniuc și Valeriu Chirița	art. 42 alin. (2), art. 179 alin. (2) Cod penal	achitați pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii
Anatolie Tîrsina	art. 42 alin. (2), art. 179 alin. (2) Cod penal	procesul penal încetat ca urmare a decesului inculpatului

35. Referitor la învinuirea formulată în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, instanța a reținut că noțiunea de domiciliu presupune existența unei legături reale și efective între persoană și locuință. Apartamentul nr. 104 a fost repartizat lui Sergiu și Valentin Barcari, iar lui Ion Vîlcu și Profira Vlaicu le-a fost recunoscut dreptul de folosință asupra apartamentului nr. 48. Din declarațiile părților vătămate și ale martorilor, instanța a stabilit că, la 26 august 2010, ocupanții efectivi ai apartamentelor erau Alexandru și Olesea Slavenco în apartamentul nr. 104 și Nicolae și Gheorghe Codiță în apartamentul nr. 48. Sergiu Barcari locuia în satul Corjova, iar Ion Vîlcu și Profira Vlaicu în alte localități. Ei nu locuiau efectiv în aceste apartamente. Astfel, persoanele indicate în rechizitoriu drept victime ale violării de domiciliu nu aveau domiciliul efectiv în locuințele respective. Potrivit art. 276 Cod de procedură penală, urmărirea penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 179 Cod penal se pornește în baza plângerii victimei, însă persoanele care locuiau efectiv în apartamente nu au formulat asemenea plângeri. Alexandru și Olesea Slavenco au declarat că nu au fost forțați de nimeni, nu au fost amenințați și nu au fost obligați să părăsească apartamentul. Sergiu Barcari și Profira Vlaicu nu au fost prezenți la fața locului, nu au perceput nemijlocit împrejurările imputate și nu au solicitat inculpaților să părăsească apartamentele, astfel încât nu putea fi reținută modalitatea normativă constând în refuzul de a părăsi domiciliul la cererea persoanei îndreptățite. Declarațiile Mariei Vlaicu-Vîlcu privind prezența inculpaților în apartament, aplicarea violenței și împiedicarea accesului au fost apreciate critic, deoarece nu au fost confirmate de ceilalți martori, iar aceasta a recunoscut existența unor relații ostile

cu Anatolie Bîzgu și Valeriu Chirița. Din declarațiile colaboratorilor de poliție și ale celorlalți martori, instanța a constatat că inculpații au fost observați în holul blocului, însă nimeni nu a confirmat spargerea ușilor, schimbarea lacătelor, pătrunderea ilegală în apartamente, amenințarea locatarilor, obligarea acestora să părăsească locuințele sau refuzul inculpaților de a părăsi apartamentele la cererea unei persoane îndreptățite. Anatolie Starîș a intrat în apartament la solicitarea poliției, pentru a da explicații, iar simpla sa prezență în aceste condiții nu poate constitui violare de domiciliu. În privința lui Boris Guțu și Simion Racu, singura împrejurare confirmată era prezența lor în holul blocului, fără probe privind contribuția lor la pretinsa infracțiune. Instanța a constatat, de asemenea, existența unor litigii civile privind legalitatea ordinelor de repartitie, evacuarea și privatizarea apartamentelor. Apartamentele nu erau privatizate și nu constituiau proprietatea lui Sergiu Barcari, Ion Vîlcu sau Profira Vlaicu, deși în învinuire se făcea referire la lipsa consimțământului proprietarului. În aceste condiții, instanța a concluzionat că nu au fost demonstrate pătrunderea ilegală în domiciliu, rămânerea ilegală în domiciliu, refuzul de a părăsi domiciliul la cererea victimei, aplicarea violenței în scopul violării domiciliului și nici contribuția preținșilor complici la asemenea acțiuni, lipsind latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal.

36. Referitor la învinuirea formulată în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, instanța a reținut că acuzarea susținea că Anatolie Bîzgu, în calitate de organizator, iar Anatolie Starîș și Boris Gîrbu, în calitate de autori, ar fi exercitat în mod arbitrar un drept pretins asupra apartamentelor și ar fi participat la scoaterea, transportarea și depozitarea bunurilor din apartamentele nr. 48 și nr. 104, cauzând prejudicii de 103.973 de lei, 443.391 de lei și 300.000 de lei. Aceste acuzații se întemeiau în principal pe declarațiile Mariei Vlaicu-Vîlcu, care nu au fost confirmate prin alte probe. În privința lui Valeriu Chirița, instanța a reținut existența unei informații oficiale potrivit căreia, la 28 septembrie 2010, acesta se afla la serviciu în calitate de șofer de ambulanță, iar participarea lui Anatolie Starîș la descărcarea bunurilor nu a fost demonstrată. Probele administrate nu permit stabilirea persoanelor care au scos, transportat și depozitat bunurile, nici a apartenenței acestora ori a întinderii prejudiciilor pretinse, existând declarații contradictorii cu privire la proprietatea bunurilor și lipsind probe obiective privind valoarea lor. Instanța a mai constatat că rechizitoriul nu explica modul de formare a prejudiciilor invocate și nici legătura acestora cu acțiunile imputate inculpaților. În ceea ce îl privește pe Anatolie Bîzgu, instanța a reținut că niciun martor nu a confirmat că acesta ar fi organizat acțiunile imputate, fiind observat doar filmând sau aflându-se în holul blocului, iar afirmațiile contrare ale Mariei Vlaicu-Vîlcu au fost apreciate critic. Instanța a mai reținut că simpla contestare a repartizării apartamentelor și revendicarea unor drepturi asupra acestora nu constituie exercitarea arbitrară a unui drept în sens penal, iar schimbarea lacătului de către Boris Gîrbu nu putea fi examinată separat de litigiile civile privind drepturile asupra apartamentelor. De asemenea, instanța

a observat că rechizitoriul utiliza aceleași împrejurări de fapt atât pentru violarea de domiciliu, cât și pentru infracțiunea de samavolnicie. În aceste condiții, instanța a concluzionat că nu au fost demonstrate exercitarea arbitrară a unui drept, organizarea sau săvârșirea unor acte de samavolnicie, existența prejudiciilor pretinse și vinovăția inculpaților, constatând lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal.

d. Prima procedură de apel și de recurs

37. La 23 martie 2016, procurorul Ghenadie Homițchi a declarat apel. El a susținut că sentința este ilegală și neîntemeiată, iar vinovăția inculpaților rezultă din declarațiile părților vătămate, ale martorilor și din probele materiale administrate. Descifrările convorbirilor telefonice demonstrează existența unei înțelegeri prealabile între inculpați și infirmă afirmațiile acestora că au ajuns întâmplător la fața locului. Instanța a apreciat eronat noțiunea de domiciliu și a ignorat faptul că inculpații au pătruns în locuințe fără consimțământul persoanelor care le foloseau, în lipsa unui act administrativ sau a unei hotărâri judecătorești care să le confere vreun drept asupra acestora. Procurorul a contestat concluzia instanței privind existența unor litigii civile, arătând că acestea au apărut ulterior ocupării apartamentelor. Instanța nu s-a pronunțat asupra corpurilor delictive, inclusiv asupra mobilierului depozitat în subsolul blocului de pe str. Ginta Latină. Procurorul a solicitat condamnarea lui Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu pentru infracțiunile prevăzute de art. 179 alin. (2) și art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal ca urmare a intervenirii prescripției, condamnarea lui Pavel Burduniuc, Anatolie Vareaghin, Boris Guțu, Simion Racu și Valeriu Chirița pentru participare la infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea aceleiași soluții privind prescripția, și menținerea încetării procesului penal în privința lui Anatolie Tîrsina.

38. La 12 iunie 2017, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul procurorului, a casat integral sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, după cum urmează:

Numele și prenumele	Infracțiunea	Soluția
Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș, Boris Gîrbu	art. 179 alin. (2) și art. 352 alin. (1) Cod penal	procesul penal încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție
Boris Guțu, Anatolie Vareaghin, Simion Racu, Pavel Burduniuc și Valeriu Chirița	art. 42 alin. (2), art. 179 alin. (2) Cod penal	procesul penal încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție
Anatolie Tîrsina	art. 42 alin. (2), art. 179 alin. (2) Cod penal	procesul penal încetat ca urmare a decedului inculpatului

39. Referitor la învinuirea formulată în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a considerat eronată concluzia instanței de fond potrivit căreia părțile vătămate nu beneficiau de protecția dreptului la inviolabilitatea domiciliului. Sergiu Barcari deținea dreptul de posesie și folosință asupra apartamentului nr. 104 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3 în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 14/22 din 22 decembrie 2009 și a bonului de repartitie seria CI nr. 013373 din 05 februarie 2010, iar Ion Vîlcu și Profira Vlaicu dețineau dreptul de folosință asupra apartamentului nr. 48 în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 octombrie 2008 și a dispoziției Preturii sectorului Ciocana nr. 01-10/135 din 11 august 2009. Victime ale infracțiunii au fost atât posesorii legali ai apartamentelor, cât și persoanele care locuiau efectiv în acestea (Slavenco și Codiță). Inculpații au pătruns fără drept în apartamente, au determinat prin amenințări persoanele aflate în ele să le părăsească, au participat la evacuarea bunurilor, iar Anatolie Starîș a rămas să locuiască în apartamentul nr. 48 și a refuzat să îl părăsească la cererea Profirei Vlaicu, în timp ce Boris Gîrbu a rămas să locuiască în apartamentul nr. 104 și a refuzat să îl părăsească la cererea lui Sergiu Barcari. În aceste condiții, instanța de apel a concluzionat că sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal.

40. Referitor la învinuirea formulată în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, instanța a reținut că Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu au exercitat în mod arbitrar un drept pretins asupra apartamentelor nr. 48 și nr. 104, susținând că acestea trebuiau repartizate veteranilor conflictului din regiunea transnistreană. Inculpații nu dețineau niciun act administrativ și nicio hotărâre judecătorească care să le permită ocuparea locuințelor. Aceștia au silit locatarii să părăsească apartamentele, au evacuat și au depozitat bunurile acestora, au schimbat lacătele, au blocat accesul posesorilor legali și s-au instalat în apartamente. Anatolie Starîș a ocupat apartamentul nr. 48, iar Boris Gîrbu apartamentul nr. 104. Instanța de apel a apreciat că nu s-a demonstrat cauzarea unor daune în proporții deosebit de mari, deoarece apartamentele aparțineau Consiliului municipal Chișinău, iar părțile vătămate dețineau doar drepturi de folosință. Din aceste motive, instanța de apel a exclus circumstanța agravantă prevăzută de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal și a reținut doar componenta prevăzută de art. 352 alin. (1) Cod penal.

41. Instanța de apel a reținut că infracțiunea prevăzută de art. 352 alin. (1) Cod penal este una ușoară, pentru care termenul de prescripție este de doi ani, iar infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal este una mai puțin gravă, pentru care termenul de prescripție este de cinci ani. Faptele au fost săvârșite în perioada august–noiembrie 2010, fiind expirat termenul de prescripție. Ea a încetat procesul penal în privința lui Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș, Boris Gîrbu, Boris Guțu, Simion Racu, Pavel Burduniuc, Anatolie Vareaghin și Valeriu Chirița. Procesul penal în privința lui Anatolie Tîrsina a fost încetat în legătură cu decesul acestuia la 25 octombrie 2013.

42. La 11, 17 și 28 iulie 2017, precum și la 04 și 12 august 2017, Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș, Boris Gîrbu, Boris Guțu, Simion Racu, Pavel Burduniuc, Anatolie Vareaghin și Valeriu Chirița, avocatul Alexandru Pavalatii în interesele lui Boris Guțu și procurorul Cătălin Scutelnic au declarat recursuri. Inculpații au invocat, în esență, lipsa elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate, aprecierea eronată a probelor și insuficiența motivării deciziei instanței de apel. Procurorul a contestat recalificarea faptelor la art. 352 alin. (1) Cod penal.

43. Prin [decizia](#) din 23 ianuarie 2018, Curtea Supremă de Justiție a respins ca inadmisibile recursurile declarate de avocatul Alexandru Pavalatii în interesele lui Boris Guțu, de Anatolie Vareaghin și de ceilalți inculpați, cu menținerea deciziei în partea referitoare la art. 179 alin. (2) Cod penal. Instanța a admis recursurile procurorului Cătălin Scutelnic și ale lui Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu, a casat parțial decizia în partea referitoare la art. 352 alin. (1) Cod penal și a dispus rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel. Instanța a reținut că argumentele inculpaților vizau reaprecierea probelor și a circumstanțelor de fapt, aspecte care nu pot fi examinate în recurs, iar instanța de apel a motivat suficient concluziile privind existența infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal. În schimb, referitor la art. 352 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut existența unei daune materiale în proporții mari, fără să stabilească quantumul prejudiciului și fără să explice în ce mod a fost stabilită, astfel încât soluția nu cuprinde motive suficiente care să o justifice.

44. La 23 mai și 22 august 2018, avocatul Ion Arhiliuc, în interesele lui Pavel Burduniuc, și inculpații, au declarat recursuri în anulare împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2017 și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 ianuarie 2018, invocând existența unor vicii fundamentale ale procedurii și netemeinicia concluziilor privind vinovăția lor.

45. Prin [decizia](#) din 21 mai 2019, Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibile recursurile în anulare. Instanța a reținut că argumentele invocate exprimau doar dezacordul cu aprecierea probelor și cu concluziile instanțelor, fără a demonstra existența unui viciu fundamental al procedurii.

e. A doua procedură de apel și de recurs

46. Prin [decizia](#) din 13 iulie 2020, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul procurorului, a casat parțial sentința în partea referitoare la art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal și a încetat procesul penal în privința lui Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu. Instanța a reținut că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional și i-a liberat de răspundere contravențională ca urmare a expirării termenului de prescripție. Faptele imputate lui Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu au fost confirmate prin probe și prin deciziile irevocabile ale Curții Supreme de Justiție. Totuși, pentru existența infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal era necesară dovedirea unui prejudiciu material care să depășească 20 de salarii medii lunare pe economie. Sergiu Barcari a fost lipsit doar de folosința apartamentului, fără ca acuzarea să

demonstreze durata și valoarea economică a acestei lipse de folosință. În privința Profirei Vlaicu și a lui Ion Vîlcu, singura probă prezentată a fost certificatul Bursei Imobiliare „Lara”, care indica valoarea de piață a apartamentului nr. 48 de 370.000–385.000 de lei, însă această sumă reprezenta valoarea întregului drept de proprietate, iar nu valoarea folosinței de care părțile vătămate au fost lipsite.

47. La 20 august 2020, avocatul Arcadie Șchiopu, în interesele lui Anatolie Starîș, iar la 4, 11 și 14 septembrie 2020, procurorul Alexandru Plângău, Boris Gîrbu, Anatolie Bîzgu și avocatul Vasile Goncear, în interesele lui Boris Gîrbu, au declarat recursuri împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2020. Procurorul a contestat recalificarea faptelor lui Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu din infracțiunea prevăzută de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal în contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional. Apărarea a solicitat menținerea sentinței de achitare sau achitarea inculpaților, invocând lipsa elementelor constitutive ale faptei, aprecierea eronată a probelor și pornirea neîntemeiată a urmăririi penale.

48. Prin [decizia](#) din 28 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție a admis recursurile, a casat integral decizia și a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel. Instanța a reținut că decizia instanței de apel este insuficient motivată și contradictorie. Aceasta a încetat procesul penal pe motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional, însă în partea descriptivă nu a stabilit clar fapta contravențională dovedită. Instanța de apel s-a limitat la enumerarea probelor, fără să le aprecieze efectiv și fără să răspundă argumentelor privind declarațiile martorilor, ale părților vătămate și existența prejudiciului material.

f. A treia procedură de apel

49. Prin [decizia](#) din 15 noiembrie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul procurorului Ghenadie Homițchi, a casat parțial sentința și a pronunțat o nouă hotărâre. Instanța a încetat procesul penal în privința lui Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu pentru infracțiunea prevăzută de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, deoarece fapta constituie contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional și i-a recunoscut vinovați de săvârșirea acestei contravenții, și a încetat procesul contravențional în privința acestora, deoarece a expirat termenul de tragere la răspundere contravențională. În rest, sentința a fost menținută.

50. Instanța de apel a constatat că Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu au exercitat în mod arbitrar un drept pretins asupra apartamentelor nr. 48 și nr. 104 din bd. Mircea cel Bătrân 5/3, au pătruns în acestea fără consimțământul proprietarilor, au schimbat lacătele, au îndepărtat persoanele aflate în locuințe și au împiedicat proprietarii să le folosească. Pentru existența infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal era necesară dovedirea unui prejudiciu material în proporții mari. Acuzarea nu a demonstrat cuantumul real al prejudiciului cauzat părților vătămate. În privința lui Sergiu Barcari nu au fost

prezentate probe privind valoarea economică a lipsei de folosință a apartamentului, iar în privința Profirei Vlaicu certificatul Bursei Imobiliare „Lara”, care indica valoarea de piață a apartamentului de 370.000–385.000 de lei, reflecta valoarea dreptului de proprietate în ansamblu și nu prejudiciul efectiv rezultat din lipsirea de folosință. În lipsa probelor care să confirme existența unui prejudiciu material în proporții mari, instanța a recalificat faptele în contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional.

g. Recursurile examinate

51. La 18 și 20 decembrie 2023, inculpații Anatolie Bîzgu, Boris Gîrbu și Anatolie Starîș, iar la 09 și 15 ianuarie 2024 avocații Grigore Botnaru, Alla Pelevaniuc și Vasile Gonciar au depus recursuri împotriva deciziei. Ei au invocat temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 1), 2), 4) și 6) Cod de procedură penală, iar avocații - temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Ei au solicitat casarea deciziei în partea referitoare la constatarea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional și menținerea sentinței. Ei au susținut că instanța de apel a apreciat arbitrar probele și a constatat neîntemeiat existența contravenției de samavolnicie, deși materialele cauzei nu confirmă implicarea inculpaților în faptele imputate; că părțile vătămate nu locuiau efectiv în apartamentele nr. 48 și nr. 104 la data de 26 august 2010 și nu dețineau dreptul de proprietate asupra acestora la acel moment; că existența prejudiciului nu a fost demonstrată, bunurile fiind restituite persoanelor care le revendicau, iar în cauză nefiind înaintată o acțiune civilă; că urmărirea penală a fost pornită nelegal, întrucât plângerile care au stat la baza acestora nu proveneau de la persoane care locuiau efectiv în apartamentele vizate la data faptelor; precum și că instanța de apel nu a verificat complet și nemijlocit probele administrate, iar după pronunțarea sentinței de achitare nu putea ajunge la o concluzie contrară fără audierea părții vătămate Sergiu Barcari.

52. La 15 ianuarie 2024, procurorul Oleg Popov a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea deciziei și remiterea cauzei spre rejudecare. Procurorul a susținut că instanța de apel a constatat neîntemeiat existența contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, fără a analiza corespunzător argumentele referitoare la încadrarea juridică a faptei și la prejudiciul cauzat părților vătămate prin lipsirea acestora de posesia și folosința apartamentelor și a bunurilor aferente, estimat la 443.391 de lei în cazul Profirei Vlaicu și la 300.000 de lei în cazul lui Sergiu Barcari. Instanța de apel nu a individualizat rolul lui Anatolie Bîzgu, trimis în judecată în calitate de organizator, și a pronunțat o decizie neclară cu privire la partea casată a sentinței și contradictorie prin referirile la persoane care nu mai făceau obiectul procedurii de apel.

53. La 29 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referințelor la recursurile declarate. Nicio referință nu a fost depusă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

54. Partea relevantă a art. 427 Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Recursul este admis dacă:

1) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

...

2) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

...

4) există o cauză care înlătură răspunderea penală sau un temei care exclude urmărirea penală ori determină încetarea procesului penal;

...

6) hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

55. La ziua comiterii faptei, partea relevantă a Codului penal era următoarea:

„**Articolul 352.** Samavolnicia

(1) Samavolnicia, adică exercitarea unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, dacă s-au cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 240 de ore

...

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

...

d) soldate cu daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani.”

56. La ziua de astăzi, partea relevantă a Codului penal este următoarea:

Articolul 126. Proporții deosebit de mari, proporții mari, daune considerabile și daune esențiale

(1) Se consideră proporții mari valoarea bunurilor dobîndite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei.

(1¹) Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor dobîndite,

primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Articolul 352. Samavolnicia

(1) Samavolnicia, adică exercitarea unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, dacă s-au cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 240 de ore.

...

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

...

d) soldate cu daune în proporții deosebit de mari;

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani.

57. Partea relevantă a Codului Contravențional este următoarea:

„Articolul 335. Samavolnicia

Samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

58. Recursurile examinate au fost declarate în mai puțin de două luni de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică au fost depuse în termen.

59. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

60. Întrucât prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 ianuarie 2018 cauza a fost trimisă la rejudecare exclusiv în partea referitoare la învinuirea formulată în baza art. 352 Cod penal, soluția adoptată în privința învinuirii formulate în baza art. 179 Cod penal a devenit definitivă (vezi para. 43). Prin urmare, obiectul acestei examinări îl constituie doar acuzația formulată în baza art. 352 Cod penal.

61. Recursurile apărării au fost declarate în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 1), 2), 4) și 6) Cod de procedură penală, iar recursul procurorului în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. În esență, apărarea susține că instanța de apel a apreciat vădit nerezonabil probele, deși materialele cauzei nu demonstrează implicarea inculpaților în faptele imputate. Totodată, aceasta invocă faptul că instanța de apel nu putea răsturna soluția de achitare fără audierea nemijlocită a părții vătămate Sergiu Barcari. Procurorul susține că instanța de apel a constatat eronat existența contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, fără a analiza corespunzător prejudiciul pretins cauzat părților vătămate, estimat la 443.391 de lei în privința Profirei Vlaicu și la 300.000 de lei în privința lui Sergiu Barcari, fără a individualiza rolul lui Anatolie Bîzgu și prin pronunțarea unei decizii neclare cu privire la obiectul rejudecării. Având în vedere motivele invocate, recursurile apărării urmează a fi examinate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar cel al acuzării prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

62. Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul temeiului de recurs prevăzut de pct. 6) în decizia nr. [1ra-1085/2024](#) și în încheierea nr. [1ra-1251/2024](#). Dezacordul cu motivarea instanței de apel nu este temei de recurs. Pentru a admite un recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, recurentul urmează să probeze că decizia instanței de apel este „arbitrară”, sau se „bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”. Nu este suficient ca aprecierea să fie nerezonabilă. Ea trebuie să fie „vădit nerezonabilă”, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional (decizia nr. [1ra-1085/2024](#), § 42). Suntem în prezența unei hotărâri judecătorești arbitrară sau vădit nerezonabilă atunci când instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nici o instanță rezonabilă nu ar comite vreodată, inclusiv când hotărârea judecătorească nu are nici o bază legală și nu stabilește nici o legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii (încheierea nr. [1ra-1251/2024](#), § 39).

a. Recursurile apărării

63. Deși au fost declarate șase recursuri distincte, trei de către inculpați și trei de către apărătorii acestora, argumentele invocate sunt identice, motiv din care completul le va examina împreună.

64. La rejudecarea cauzei, instanța de apel a executat indicațiile cuprinse în decizia Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2021. Aceasta a stabilit fapta pe care a considerat-o dovedită și a motivat concluziile privind existența contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional și lipsa prejudiciului necesar pentru încadrarea faptei stabilite conform art. 352 Cod penal.

65. Apărarea susține că materialele cauzei nu demonstrează participarea inculpaților la ocuparea apartamentelor nr. 48 și nr. 104 și la mutarea bunurilor din acestea și că instanța de apel a apreciat arbitrar probele. Din înscrisurile administrate rezultă că, la data faptelor, apartamentul nr. 104 era repartizat lui

Sergiu și Valentin Barcari, iar lui Ion Vîlcu și Profira Vlaicu le fusese recunoscut dreptul de folosință asupra apartamentului nr. 48 (vezi para. 11–12). Declarațiile părților vătămate, ale membrilor familiilor acestora și ale chiriașilor se coroborează în sensul că titularii drepturilor locative au fost împiedicați să exercite folosința asupra apartamentelor, că locuințele au fost ocupate de alte persoane și că bunurile au fost scoase și transportate în alte locații (vezi para. 17-23). Această versiune este confirmată de procesele-verbale privind identificarea bunurilor provenite din cele două apartamente în subsolurile imobilelor din str. Ginta Latină nr. 11/3 și str. Nicolae Milescu-Spătarul nr. 21/5, precum și de restituirea ulterioară a unei părți din acestea părților vătămate. Rapoartele colaboratorilor de poliție consemnează că Anatolie Tîrsina locuia în apartamentul nr. 48, Boris Gîrbu în apartamentul nr. 104, iar bunurile provenite din apartamentul lui Sergiu Barcari au fost identificate în subsolul blocului în care locuia Boris Gîrbu. Raportul de expertiză dactiloscopică stabilește că urma papilară ridicată de pe un obiect depistat în subsolul imobilului din str. Ginta Latină nr. 11/3 aparține lui Anatolie Starîș, iar procesele-verbale de recunoaștere relevă că Alexandru și Olesea Slavenco l-au identificat pe Anatolie Bîzgu ca una dintre persoanele implicate în evenimentele privind apartamentul nr. 104 (vezi para. 14). Maria Vlaicu-Vîlcu, Profira Vlaicu, Mihai Vîlcu și Marius Vîlcu l-au indicat pe Anatolie Bîzgu printre persoanele implicate în ocuparea apartamentului nr. 48 și în transportarea bunurilor din acesta (vezi para. 18–20). Boris Gîrbu a declarat la urmărirea penală că intenționa să ocupe apartamentul nr. 104 și că ulterior a transportat mobilierul în subsolul blocului în care locuia soția titularului bonului de repartiție, împrejurare care se coroborează cu identificarea bunurilor în acel loc (vezi para. 14 și 31). Veaceslav Platonov a declarat la urmărirea penală că a observat descărcarea mobilierului în subsolul imobilului din str. Nicolae Milescu-Spătarul nr. 21/5. Deși în ședința de judecată a declarat că nu își mai amintește aceste împrejurări din cauza problemelor de sănătate, declarația sa este compatibilă cu celelalte probe administrate (vezi para. 28). Declarațiile colaboratorilor de poliție nu infirmă această concluzie. Aceștia au descris situația existentă la momentul intervenției lor, fără a afirma că au asistat la pătrunderea în apartamente sau la transportarea bunurilor (vezi para. 22). Martorii Ion Caraman și Alexei Cîrlig au confirmat existența conflictului și prezența unor inculpați la fața locului. Împrejurarea că titularii drepturilor locative nu locuiau permanent în apartamente nu înlătură drepturile locative recunoscute acestora și nu justifică ocuparea locuințelor (vezi para. 24–26, 29). Având în vedere aceste probe, completul nu consideră că fapta constatată de instanța de apel se bazează pe o apreciere irațională a probelor. Din probele administrate rezultă că inculpații au pretins un drept asupra apartamentelor, însă au ales să și-l realizeze prin ocuparea efectivă a acestora și prin împiedicarea titularilor drepturilor locative să le folosească, în loc să recurgă la căile prevăzute de lege. O asemenea conduită constituie exercitarea arbitrară a unui drept pretins.

66. Apărarea susține că prejudiciul nu a fost demonstrat, că bunurile au fost restituite, că în cauză nu a fost înaintată o acțiune civilă, că părțile vătămate nu erau proprietarii apartamentelor la data faptelor și că urmărirea penală a fost pornită nelegal. Existența prejudiciului este un element al infracțiunii prevăzute de art. 352 Cod penal. În lipsa prejudiciului, fapta constatată reprezintă contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional, așa cum a constatat instanța de apel. Prin urmare, acest argument nu poate duce la casarea deciziei. Completul de asemenea notează că, contrar susținerilor recurențelor, în privința apartamentului nr. 48 au fost formulate pretenții civile. Prin ordonanța din 23 martie 2011, Profira Vlaicu a fost recunoscută în calitate de parte civilă pentru un prejudiciu de 69.218 de lei, iar la 09 noiembrie 2011 Maria Vlaicu-Vîlcu a fost recunoscută în aceeași calitate pentru un prejudiciu total de 103.973 de lei (vezi para. 13). Materialele cauzei confirmă că o parte din bunurile pretins dispărute au fost ulterior identificate și restituite (vezi para. 14), iar Sergiu Barcari a declarat că bunurile i-au fost restituite și că nu mai are pretenții față de inculpați (vezi para. 17). Prejudiciul de 103.973 de lei rezultă din inventarul prezentat de partea vătămată, nu a fost confirmat printr-o evaluare independentă, iar o parte din bunurile incluse în inventar au fost ulterior identificate și restituite.

67. Nu poate fi reținut nici argumentul că părțile vătămate nu erau îndreptățite să sesizeze organele de urmărire penală și că urmărirea penală a fost pornită nelegal. Plângerea victimei nu este obligatorie pentru pornirea unei cauze penale în baza art. 352 Cod penal. La data faptelor, Sergiu și Valentin Barcari dețineau ordinul de repartitie pentru apartamentul nr. 104, iar lui Ion și Profira Vlaicu le fusese recunoscut dreptul de folosință asupra apartamentului nr. 48 (vezi para. 11–12). Împrejurarea că dreptul de proprietate asupra apartamentelor a fost dobândit ulterior ori că titularii drepturilor locative nu locuiau permanent în acestea este irelevant.

68. Apărarea susține că instanța de apel nu putea răsturna soluția de achitare fără audierea nemijlocită a părții vătămate Sergiu Barcari. Completul constată că Sergiu Barcari a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și a declarat că nu mai are pretenții față de inculpați. Deși procurorul a insistat asupra audierii sale, prezența acestuia nu a putut fi asigurată. Totodată, inculpații și apărătorii acestora au susținut examinarea cauzei în lipsa lui Sergiu Barcari, iar instanța de apel a dispus continuarea judecării cauzei în absența acestuia (vezi para. 17). În plus, concluzia instanței de apel nu se întemeiază în mod determinant pe declarațiile lui Sergiu Barcari, ci pe ansamblul probelor administrate în cauză. În aceste condiții, lipsa audierii sale nu este de natură să afecteze esențial legalitatea deciziei recurate.

69. Având în vedere argumentele de mai sus, recursurile apărării sunt vădit neîntemeiate.

b. Recursul procurorului

70. Procurorul susține că instanța de apel a constatat neîntemeiat existența contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, deoarece materialele cauzei demonstrează existența unui prejudiciu în proporții deosebit de mari.

71. Art. 352 Cod penal este o infracțiune materială, iar încadrarea samavolniciei conform acestei norme cere existența unui prejudiciu material în proporții mari. Potrivit acușării, prejudiciul imputat părților vătămate a fost determinat prin includerea valorii apartamentului nr. 48 în sumă de 339.418 de lei și a bunurilor aflate în acesta în sumă de 103.973 de lei. În privința apartamentului nr. 104, prejudiciul a fost estimat la 300.000 de lei. Inculpaților nu li s-a imputat dobândirea dreptului de proprietate asupra apartamentelor și nici lipsirea definitivă a părților vătămate de acestea. Prin urmare, reținerea drept prejudiciu a valorii apartamentelor nu poate avea loc. Prejudiciul de 103.973 de lei invocat în privința bunurilor din apartamentul nr. 48 rezultă din inventarul prezentat de partea vătămată, nu a fost confirmat printr-o evaluare independentă, iar o parte din bunurile incluse în inventar au fost ulterior identificate și restituite (vezi para. 66). În asemenea circumstanțe, concluzia instanței de apel că materialele cauzei nu permit stabilirea existenței unui prejudiciu material în proporții mari pentru ca faptă să constituie infracțiunea preezută de art. 352 Cod penal nu este nerezonabilă.

72. Nu poate fi reținută nici critica potrivit căreia instanța de apel nu a individualizat rolul lui Anatolie Bîzgu și a pronunțat o decizie neclară. Eventualele imperfecțiuni de redactare nu constituie temei pentru casarea acesteia atât timp cât nu a fost probat prejudiciul material. Prin urmare și recursul procurorului este vădit neîntemeiat.

73. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, în numele legii,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile declarate de procurorul Ghenadie Homițchi, inculpații Anatolie Bîzgu, Anatolie Starîș și Boris Gîrbu, precum și de avocații Grigore Botnaru, Alla Pelevaniuc și Vasile Gonciar împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Digitally signed by Gribincea Vladislav
Date: 2026.07.17 16:47:52 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Leonid Chirtoacă

Alexandru Negru